

Σιούφας και Συνεργάτες
Δικηγορική Εταιρεία

Η ΑΠΟΔΟΧΗ ΤΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΜΕ ΤΟ ΕΥΕΡΓΕΤΗΜΑ ΤΗΣ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ

Η ΑΠΟΔΟΧΗ ΤΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΜΕ ΤΟ ΕΥΕΡΓΕΤΗΜΑ ΤΗΣ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ

I. Γενικά

Είναι γνωστό ότι με το θάνατο ενός προσώπου η περιουσία του περιέρχεται, είτε από το νόμο είτε από διαθήκη, ως σύνολο (κληρονομία), σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα, τους κληρονόμους. Βασικό, δηλαδή, χαρακτηριστικό της κληρονομικής διαδοχής είναι η καθολικότητά της, πράγμα που σημαίνει ότι **ο κληρονόμος, ως καθολικός διάδοχος, αναλαμβάνει εκτός από το σύνολο του ενεργητικού, και το σύνολο του παθητικού της κληρονομιαίας περιουσίας.** Επιπλέον, με την αποδοχή, επέρχεται σύγχυση της κληρονομίας με την ατομική περιουσία του κληρονόμου, με συνέπεια ο τελευταίος να ευθύνεται προσωπικά και απεριόριστα και με τη δική του περιουσία για τα χρέη της. Με τον τρόπο αυτό, προστατεύονται

οι δανειστές του κληρονομούμενου, οι οποίοι δε χάνουν τα δικαιώματά τους, αφού μπορούν να στραφούν κατά των κληρονόμων για την ικανοποίηση των απαιτήσεών τους.

Τις περισσότερες φορές, οι κληρονόμοι, προκειμένου να αποφύγουν την αποδοχή μιας κληρονομίας βεβαρημένης με πολλά χρέη, την αποποιούνται εντός της προβλεπόμενης στο νόμο τετράμηνης προθεσμίας. Ωστόσο, πολλοί δεν γνωρίζουν ότι, εκτός από την αποδοχή και την αποποίηση, ο Αστικός Κώδικας παρέχει στον κληρονόμο μία τρίτη δυνατότητα, αυτή της **αποδοχής της κληρονομιάς περιουσίας με το ευεργέτημα της απογραφής**. Ο ανωτέρω θεσμός, που ρυθμίζεται ευθέως στο νόμο (ΑΚ 1901-1912), σημαίνει πρακτικά ότι η περιουσία του κληρονομούμενου διαχωρίζεται από εκείνη του κληρονόμου. Πιο συγκεκριμένα, ο κληρονόμος ευθύνεται για τις υποχρεώσεις της κληρονομιάς έως το ενεργητικό της, ενώ καμία σύγχυση δεν επέρχεται ως προς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του έναντι της κληρονομιάς.

II. Διαδικασία

- Μέσα στην τετράμηνη προθεσμία που παρέχει ο νόμος για την αποποίηση της κληρονομιάς, μπορεί ο κληρονόμος να δηλώσει ότι την αποδέχεται με το ευεργέτημα της απογραφής. Η σχετική δήλωση γίνεται στον γραμματέα του δικαστηρίου της κληρονομιάς και εκείνος συντάσσει σχετική έκθεση.
- Εν συνεχεία, μετά την κατάθεση της ως άνω δηλώσεως εκκινεί νέα τετράμηνη προθεσμία, μέσα στην οποία ο κληρονόμος καταθέτει αίτηση ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου.
- Κατόπιν, η αίτηση εξετάζεται από τον Ειρηνοδίκη της περιφέρειας, όπου βρίσκονται τα πράγματα, ο οποίος εφόσον την κάνει δεκτή θα διατάξει την απογραφή της κληρονομιάς από έναν συμβολαιογράφο και δύο πραγματογνώμονες. Αν οι διάδικοι που είναι παρόντες στη συζήτηση υποδείξουν από κοινού συμβολαιογράφο και πραγματογνώμονες, ο ειρηνοδίκης ορίζει αυτούς που υποδείχθηκαν, εκτός αν συντρέχουν σοβαροί λόγοι να μην οριστούν αυτοί.
- Μέσα στην ανωτέρω τετράμηνη προθεσμία, θα πρέπει να ολοκληρωθεί η απογραφή της κληρονομιάς. Αυτή ενσωματώνεται σε έκθεση, η οποία αποτελεί επίσημο συμβολαιογραφικό έγγραφο.

- Ακολούθως, συντάσσεται από τον Συμβολαιογράφο το συμβόλαιο αποδοχής κληρονομίας.

III. Έκπτωση από το ευεργέτημα

Υπάρχουν ορισμένοι λόγοι, για τους οποίους ο κληρονόμος με το ευεργέτημα της απογραφής εκπίπτει από αυτό και μάλιστα αναδρομικά, δηλαδή ευθύνεται ως απλός κληρονόμος από τον χρόνο θανάτου του κληρονομούμενου. Οι λόγοι αυτοί συνοψίζονται στους ακόλουθους:

- Μη εμπρόθεσμη σύνταξη απογραφής
- Δόλια σύνταξη ανακριβούς απογραφής
- Ύπαρξη δόλου σχετικά με τη διαχείριση της κληρονομικής ομάδας
- Εκποίηση ακινήτων ή δημόσιων χρεογράφων ή μετοχών ή ομολογιών ανωνύμων εταιριών χωρίς άδεια του δικαστηρίου

IV. Περιπτώσεις αποδοχής με το ευεργέτημα της απογραφής προβλεπόμενες από το νόμο

Για ορισμένες κατηγορίες προσώπων, ο νόμος προβλέπει ότι θεωρείται κατά πλάσμα δικαίου ότι αποδέχονται με το ευεργέτημα της απογραφής, χωρίς να έχουν τηρήσει την τυπική διαδικασία που ορίζει ο νόμος. Πρόκειται για τους ανηλικούς που τελούν υπό γονική μέριμνα, τους ανηλικούς που τελούν υπό επιτροπεία, καθώς και όσους τελούν σε δικαστική συμπαράσταση. Τα ανωτέρω πρόσωπα βαρύνονται με την υποχρέωση σύνταξης απογραφής μέσα σε ένα χρόνο, αφότου έγιναν απεριορίστως ικανά, άλλως εκπίπτουν από το ευεργέτημα.

Χριστίνα Ζήση
Δικηγόρος

Δ.Μ.Σ. Γενικού Αστικού Δικαίου Ε.Κ.Π.Α.